

**VISAGINO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VISAGINO TURIZMO
PLĖTROS CENTRO VEIKLOS AUDITO
ATASKAITA**

2022 m. gruodžio 29 d. Nr. K3 - 5

Turinys

SANTRAUKA	3
ĮŽANGA	6
1. Viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro įsteigimo pagrindai – neatskleisti	7
2. Ką planuoja Viešoji įstaiga Visagino turizmo plėtros centras, o ką steigėjas?	8
3. Kiek, kuo ir kaip matuojami Įstaigos veiklos tikslo pasiekimo kriterijai.....	10
4. Įstaigos finansavimas neefektyvus.....	12
5. Personalo valdymas turi trūkumų	15
6. Turtas naudotas ir valdytas nesilaikant reikalavimų	16
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	19
PRIEDAI.....	21

SANTRAUKA

Audito svarba

Veiklos auditas – audituojamo subjekto viešojo ir vidaus administravimo veiklos įvertinimas ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu¹.

Veiklos audito metu surenkami, ištiriami, susisteminami ir įvertinami objektyvūs duomenys apie audituojamojo veiklos ekonomiškumą, efektyvumą ir veiksmingumą, nustatoma, ar vykdomos veiklos atitinka nustatytus kriterijus, pateikiami veiklų tobulinimo siūlymai. Veiklos auditas išryškina tiriamų veiklų klaidas, spragas, problemas, audito metu tiriamas ir vertinamas išteklių naudojimo ekonomiškumas, veiklos procesų efektyvumas, veiklų rezultatai bei jų poveikis. Veiklos audito pridėtinė vertė – auditorių atlikti vertinimai, pateiktos išvados ir rekomendacijos veiklai tobulinti.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro (toliau – VTPC ir Įstaiga) veiklą *efektyvumo aspektu*. Efektyvumas – geriausias naudojamų išteklių ir vykdomos veiklos (kiekio, kokybės ir laiko požiūriu) santykis.

Veiklos efektyvumo įvertinimas labai aktualus todėl, kad tik įvertinus naudojamus išteklius bei finansinę padėtį savininkas galės priimti teisingus sprendimus dėl įstaigų teikiamų paslaugų reikalingumo ir jų kokybės.

Audito metu nagrinėjome:

1. Kokios priežastys lėmė Įstaigos atsiradimą?
2. Kiek, kuo ir kaip matuojami Įstaigos veiklos tikslo pasiekimo kriterijai?
3. Ar Įstaigos finansavimas efektyvus?
4. Ar darbo apmokėjimo sistema ir personalo valdymas orientuotas į efektyvią veiklą?
5. Ar turto naudojimas ir valdymas efektyvus?

Audituojamas laikotarpis – 2021 m., 2022 m. 9 mėn.

Informaciją ir duomenis surinkome tikrindami ir analizuodami Visagino TPC ir Visagino savivaldybės administracijos pateiktus duomenis ir dokumentus, juos vertinome nagrinėdami teisės aktus, susijusius su audituojamo subjekto veikla.

Audito metu įrodymus rinkome vadovaudamiesi nuostata, kad Įstaiga ir kiti subjektai pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Jei Įstaiga ar kitas subjektas prašomų dokumentų nepateikė, laikėme, kad jų nėra.

Audito apimtis ir taikytus metodus išsamiau aprašėme 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (23 psl.).

¹ Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės įstatymas 1995 m. gegužės 30 d. Nr. I-907 (su vėlesniais pakeitimais).

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikėme išvadas ir rekomendacijas, kurias tinkamai įgyvendinus būtų geriau planuojama Įstaigos veikla, nustatomi tikslai ir būdai jiems įgyvendinti, būtų galima įvertinti pasiektus rezultatus, būtų analizuojama ir prižiūrima Įstaigos veikla.

Pagrindiniai audito rezultatai

1. Steigėjas – savivaldybės taryba, priimdama sprendimą įgyvendino savo teisę, neatsižvelgdama į Gairių² reikalavimą – teikiant siūlymą įsteigti naują viešojo sektoriaus įstaigą, kartu pateikti išsamų siūlomo sprendimo pagrindimą, apimančią visų galimų alternatyvų, (taip pat ir tų, kurios buvo nagrinėtos ir atmestos), analizės rezultatus (1 dalis).
2. Savivaldybės ir VTPC strateginiai veiklos planai nebuvo suderinti tarpusavyje, todėl Įstaigos 2021 metų veiklos ataskaitoje, kuriai savivaldybės taryba pritarė³ nurodoma iš dalies klaidinanti informacija (2 dalis).
3. Nustatant tik kiekybinius Įstaigai keltų uždavinių vykdymo priemonių įgyvendinimo kriterijus (parnešimų, renginių, susitikimų, ekskursijų, prezentacijų, pateiktų projektinių paraiškų, išklaustyto mokymų) skaičių, nėra galimybės įvertinti, ar numatytos priemonės prisidėjo ir, jei prisidėjo – kokia dalimi, kad Įstaigai kelti uždaviniai buvo įgyvendinti tinkamai, o numatytas tikslas – pasiektas (3 dalis).
4. Įstaigos finansavimas neefektyvus. Didžioji Savivaldybės biudžeto skiriamų lėšų dalis naudojama darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms. (4 dalis).
5. VTPC darbo apmokėjimo tvarkos apraše⁴ nenurodyti darbuotojų darbo užmokesčio dydžiai pagal jų pareigybes ir kvalifikaciją taip neužtikrinamas teisingo apmokėjimo už darbą principo įgyvendinimas (5 dalis).
6. Visose (100 proc.) darbuotojų darbo sutartyse nurodytos būtiniosios darbo sutarties sąlygos – darbo funkcija, darbo apmokėjimo sąlygos ir darbovietė, dėl kurių susitarus laikoma, kad darbo sutartis yra sudaryta. Faktinis darbo apmokėjimas visais atvejais atitinka darbo sutartyse sulytas darbo apmokėjimo sąlygas (5 dalis).
7. Darbuotojų praėjusių kalendorinių metų veikla pagal nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus, jų vertinimo rodiklius ir gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas Įstaigoje nevertinama (5 dalis).
8. Įstaiga nesilaikė Inventorizacijos taisyklių nuostatų⁵, 2021 m. neinventorizavo ilgalaikio turto, turto gauto pagal panaudą, pinigų kasoje bei finansinių įsipareigojimų (6 dalis).

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ (TAR, 2018-05-29, Nr. 2018-08615)

³ Visagino savivaldybės tarybos 2022-04-28 sprendimas Nr. TS-98 Dėl pritarimo viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro 2021 metų veiklos ataskaitai

⁴ VšĮ Visagino turizmo plėtros centro direktoriaus 2021-12-08 įsakymu Nr. IV-16 patvirtintas darbo apmokėjimo ir darbuotojų vertinimo tvarkos aprašas.

⁵ LR Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (2020-07-01 TAR, 2020, Nr. 2020-15210 redakcija).

9. Nesilaikyta panaudos sutarties 7.4. punkto⁶ – panaudos gavėjas su Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniu padaliniu nėra sudaręs žemės, esančios po pastatais, panaudos sutarties. Nekilnojamojo turto registre įregistruota tik su Visagino kultūros centru sudaryta žemės panaudos sutartis⁷ (6 dalis).

Rekomendacijos

Visagino savivaldybės administracijai

1. Keliant Įstaigai veiklos uždavinius numatyti uždavinių įgyvendinimo priemones, vertinimo kriterijus, kurie būtų orientuoti ne tik į kiekybinius, proceso, bet ir į kokybinius rodiklius, leisiančius įvertinti: ar su planuotais ištekliais buvo sukurtas kokybiškas produktas (paslauga); koks priemonės poveikis uždavinio įgyvendinimui ir koku mastu pasiektas įstaigai keltas tikslas.

VšĮ Visagino turizmo plėtros centrui

2. Sudaryti valstybinės žemės esančios panaudos sutartį.
3. Turtą, gautą pagal panaudos sutartį, kontrolės tikslais užregistruoti nebalansinėse sąskaitose.
4. Laikantis Inventorizacijos taisyklių⁸ inventorizuoti visą įstaigos valdomą turtą, išpareigojimus, pinigines lėšas.
5. Tikslinti darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką, nurodant konkrečius darbo užmokesčio dydžius darbuotojams pagal pareigybes ir kvalifikaciją.
6. Įstaigos darbuotojų 2022 m. veiklos vertinimo procedūras atlikti vadovaujantis darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo ir skatinimo tvarka⁹.

⁶ 2021-09-15 Visagino savivaldybės turto panaudos sutartis Nr. STN-21-4/S-10, 7.4. p.

⁷ 2022-12-13 Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas Nr. 30/7451

⁸ LR Vyriausybės 2022-06-15 nutarimas Nr. 630 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (TAR, 2022-06-17, Nr. 2022-13072).

⁹ VšĮ Visagino turizmo plėtros centro direktoriaus 2021-12-08 įsakymu Nr. IV-16 patvirtinto darbo apmokėjimo ir darbuotojų vertinimo tvarkos aprašo VI dalis.

IŽANGA

Viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro veiklos auditą (toliau – auditas) atlikome vykdydami Visagino savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos planą.

Viešoji įstaiga Visagino turizmo plėtros centras (toliau Visagino TPC ir Įstaiga) yra ne pelno siekianti organizacija, įregistruota 2020 m. gruodžio mėn. 28 d. vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nuostatomis ir Visagino savivaldybės tarybos 2020 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. TS-238 „Dėl viešosios įstaigos Ignalinos atominės elektrinės regiono verslo ir turizmo informacijos centro reorganizavimo, reorganizavimo sąlygų aprašo ir įstatų patvirtinimo“.

Įstaigos valdymo organai yra visuotinis dalininkų susirinkimas ir Įstaigos direktorius – vienasmenis Įstaigos valdymo organas.

Visagino savivaldybė yra vienintelė Įstaigos dalininkė. Savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams, nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdamą biudžetines ir viešąsias įstaigas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdamą viešųjų paslaugų tiekėjus ir įgyvendindamą viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę¹⁰.

VšĮ Visagino turizmo plėtros centro veiklos tikslai – Visagino turizmo verslo plėtros, realių investicijų pritraukimo bei turizmo infrastruktūros vystymas, Visagino miesto turizmo rinkodaros programų kūrimas ir įgyvendinimas.

Įstaigos veiklos sritys:

- ✓ Visagino turizmo plėtros skatinimas, atsižvelgiant į miesto turizmo bei ekonomikos plėtros prioritetus;
- ✓ informacijos paslaugų apie Visagino turizmo išteklius Lietuvos ir užsienio šalių turistams teikimas, kuriant patrauklų bei svingą miesto įvaizdį bei populiarinant jį;
- ✓ viešųjų paslaugų teikimas bei organizavimas, siekiant prisidėti prie bendruomenės verslumo turizmo srityje ugdymo, naujų darbo vietų kūrimosi bei turizmo srityje veikiančių įmonių konkurencingumo didinimo užtikrinimo;
- ✓ informacijos apie Visagino turizmo išteklius rinkimas, kaupimas ir nemokamas teikimas visuomenei, taip pat informacijos apie turizmo paslaugas ir lankytojų skaičių rinkimas ir kaupimas;
- ✓ informacinių ir kartografinių leidinių apie Visagino turizmo išteklius ir turizmo paslaugas rengimas, leidimas ir platinimas;
- ✓ informacijos apie turizmo paslaugas teikimas internete;
- ✓ metinių turizmo rinkodaros priemonių planų teikimas viešajai įstaigai „Keliauk Lietuvoje“;
- ✓ kitos su turizmo informacijos paslaugų teikimu ir turizmo skatinimu susijusios veiklos vykdymas.

¹⁰ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2000, Nr. 91-2832; 2008, Nr. 113-4290; TAR, 2022-07-15, Nr. 2022-15614) 9 str.

1. Viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro įsteigimo pagrindai – neatskleisti

Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių (toliau – Gairės)¹¹, kuriomis taikomos ir savivaldybių viešosioms įstaigoms¹², 5 p. nurodyta, kad: „Bet kuri nauja viešojo sektoriaus įstaiga steigiama tik tada, kai tai pagrįstai būtina ir nėra galimybės pasiekti užsibrėžtų tikslų kitomis priemonėmis“, o 6 p. nustatyta: „Visais atvejais turi būti įvertinama galimybė naujas funkcijas pavesti jau veikiančiai viešojo sektoriaus įstaigai (ar veikiančioms viešojo sektoriaus įstaigoms) arba įvertinamos su naujų funkcijų sritimi susijusių jau veikiančių viešojo sektoriaus įstaigų reorganizavimo ar pertvarkymo galimybės“.

Gairėse taip pat įtvirtintas reikalavimas: „Teikiant siūlymą įsteigti naują viešojo sektoriaus įstaigą, kartu turi būti pateiktas išsamus siūlomo sprendimo pagrindimas, apimantis visų galimų alternatyvų, atitinkančių Gairių 5 ir 6 punktų nuostatas (taip pat ir tų, kurios buvo nagrinėtos ir atmestos), analizės rezultatus“¹³.

Visagino savivaldybės mero potvarkiu¹⁴ buvo sudaryta darbo grupė pasiūlymams 2020–2030 m. Ekonominės plėtros programai parengti. Darbo grupė pateikė savo darbo ataskaitą¹⁵, kurioje savivaldybės tarybai rekomendavo priimti:

1. „Sprendimas dėl ekonominio identiteto vizijos ir pagrindinių miesto ekonomikos plėtros krypčių iki 2030 m;
2. Sprendimas dėl verslo inkubatoriaus reorganizavimo į Visagino ekonomikos plėtros agentūrą (VEPA).
3. Sprendimas dėl Visagino ekonomikos plėtros tarybos sukūrimo“¹⁶

Darbo grupės pasiūlymų pagrindu savivaldybės taryba sprendimu¹⁷ patvirtino Visagino savivaldybės 2020 - 2030 metų ekonominės plėtros gaires, kurių 7.2. p. numatė, kad bus priimtas: „Sprendimas dėl VŠĮ IAE regiono verslo ir turizmo informacijos centro reorganizavimo į Visagino ekonomikos plėtros agentūrą (VEPA)“. **Siūlymo reorganizuoti įstaigą į dvi – nebuvo.**

Nepaisant, kad pati savivaldybės taryba pasitvirtino gaires, kuriose numatė reorganizuoti VŠĮ IAE regiono verslo ir turizmo informacijos centro reorganizavimo į Visagino ekonomikos plėtros agentūrą (VEPA), 2020-06-30 priima sprendimą¹⁸, kuriuo numato, kad po reorganizacijos skaidymo būdu veiks ne tik VEPA, bet ir

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ (TAR, 2018-05-29, Nr. 2018-08615)

¹² Gairių 3.7. p.

¹³ Gairių 7 p.

¹⁴ Visagino savivaldybės mero 2019-05-24 potvarkis PV-E-61 Dėl darbo grupės pasiūlymams 2020–2030 m. Ekonominės plėtros programai parengti sudarymo (potvarkio 2019-05-30 PV-E-68 redakcija)

¹⁵ Pateikta savivaldybės tarybai kartu su aiškinamuoju raštu prie sprendimo dėl Visagino savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl Visagino savivaldybės 2020–2030 metų ekonominės plėtros gairių patvirtinimo“ projekto

¹⁶ Kalba netaisyta

¹⁷ Visagino savivaldybės tarybos 2019-10-30 sprendimas Nr. TS-253 Dėl Visagino savivaldybės 2020–2030 metų ekonominės plėtros gairių patvirtinimo

¹⁸ Visagino savivaldybės tarybos 2020-06-30 sprendimas Nr. TS-159 „Dėl sutikimo reorganizuoti Viešąją įstaigą Ignalinos atominės elektrinės regiono verslo ir turizmo informacijos centrą“

viešojo įstaiga Visagino turizmo informacijos centras. Šio sprendimo projekto¹⁹ aiškinamajame rašte nurodoma, kad: „Visagino ekonominės plėtros tarybos nariai²⁰ įvertino esamą Centro padėtį, vykdydami gairių rekomendacijas bei siekdami išgryninti Centro vykdomas veiklas, pateikė siūlymą skaidyti centrą į 2 viešąsias įstaigas:

- Visagino turizmo informacijos centras;
- Visagino ekonomikos plėtros agentūra“

Aiškinamajame rašte taip pat nurodoma: „Šiuo metu Centras, vykdydamas savivaldybės Ekonominės plėtros programos priemones (priemonė 09.01.01.03 „Verslo skatinimas ir investicijų pritraukimas“ ir priemonė 09.03.02.01 „Ekonomikos ir investicijų augimo skatinimas savivaldybėje, vystant turizmo plėtrą“), dalinai yra finansuojamas iš savivaldybės biudžeto. Po reorganizavimo šiose priemonėse numatytos lėšos būtų atitinkamai skirtos naujai įkurtoms įstaigoms aukščiau minėtų priemonių įgyvendinimui užtikrinti. **Taip pat planuojama, kad likusią išlaikymui reikalingą lėšų dalį įstaigos užsidirbs teikdamos paslaugas.**“²¹

Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybė turi vadovautis atsakingo valdymo principu, Visagino ekonominės plėtros tarybos nariai įvertino, ar siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis, išanalizavo galimas alternatyvas ir priemones tikslui pasiekti ir priėjo išvadą, kad toks variantas būtų tinkamiausias.“

Ekonominės plėtros tarybos siūlymas, ar sprendimas, ar dokumentas, kuriame būtų duomenys apie prie sprendimo projekto „Dėl viešosios įstaigos Ignalinos atominės elektrinės regiono verslo ir turizmo informacijos centro reorganizavimo“ – aiškinamajame rašte išdėstyti teiginius – nepateiktas.

Steigėjas – savivaldybės taryba, priimdama sprendimą²² įgyvendino savo teisę, neatsižvelgdama į Gairių reikalavimą – teikiant siūlymą įsteigti naują viešojo sektoriaus įstaigą, kartu pateikti išsamų siūlomo sprendimo pagrindimą, apimančį visų galimų alternatyvų, (taip pat ir tų, kurios buvo nagrinėtos ir atmestos), analizės rezultatus.

2. Ką planuoja Viešojo įstaiga Visagino turizmo plėtros centras, o ką steigėjas?

Viešojo įstaiga Visagino turizmo plėtros centras, įregistruota 2020-12-28, pradėjusi veiklą, 2021-02-22 pasitvirtino 2021 metų veiklos planą²³, kurį rengiant vadovavosi savivaldybės tarybos patvirtintu²⁴ Strateginio planavimo tvarkos aprašo 48 ir 55 punktais ir Turizmo plėtros Visagino savivaldybėje **2011-2018**

¹⁹ 2020-06-11 TSP-164 „Dėl viešosios įstaigos Ignalinos atominės elektrinės regiono verslo ir turizmo informacijos centro reorganizavimo“

²⁰ 2019-12-18 sprendimas Nr. TS-288 „Dėl Visagino ekonominės plėtros tarybos sudarymo“

²¹ Paryškinta auditorių.

²² Visagino savivaldybės tarybos 2020-11-30 sprendimas TS-248 Dėl viešosios įstaigos Ignalinos atominės elektrinės regiono verslo ir turizmo informacijos centro reorganizavimo, reorganizavimo sąlygų aprašo ir įstatų patvirtinimo

²³ Viešosios įstaigos 2021-02-22 L. e. direktoriaus pareigas įsakymas Nr. IV-/21-10 „Dėl VšĮ Visagino turizmo plėtros centro 2021 metų veiklos plano patvirtinimo“

²⁴ 2015-03-26 sprendimas TS-26 Dėl Strateginio planavimo Visagino savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo

metų planu²⁵. Pažymime, kad Strateginio planavimo tvarkos aprašas nustatė reikalavimus tik **savivaldybės administracijos ir savivaldybės biudžetinių įstaigų** metiniams veiklos planams. Savivaldybės viešųjų įstaigų dalyvavimas strateginio planavimo procese, nebuvo numatytas.

VTPC 2021 m. veiklos plane pagrindiniu veiklos tikslu įvardijo: „formuoti Visagino kaip turistinio miesto įvaizdį, skleidžiant informaciją apie jo turistinius išteklius šalies ir tarptautiniu mastu, siekti padidinti turistų srautus Visagine.“

Pagrindiniais veiklos uždaviniais VTPC įvardijo:

1. vystyti turizmo infrastruktūrą – įgyvendinimui numatant 6 (šešias) priemones;
2. skatinti turizmo verslo plėtrą – įgyvendinimui numatant 16 (šešiolika) priemonių;
3. kurti ir įgyvendinti Visagino miesto turizmo rinkodaros programas – įgyvendinimui numatant 7 (septynias) priemones;
4. pritraukti realias investicijas į Visagino turizmo sektorių – įgyvendinimui numatant 5 (penkias) priemones.

Kiti numatyti uždaviniai: „formuoti patrauklų bei svetingą Visagino savivaldybės įvaizdį Lietuvoje ir užsienyje; skatinti vietinį ir atvykstantįjį turizmą Visagino savivaldybėje; konkurencingų Visagino turizmo produktų ir paslaugų pardavimo skatinimas; sukurti infrastruktūrą ir palankesnes sąlygas plėtoti ramų bei aktyvų poilsį, kultūrinį „branduolinį“, ekologinį turizmą; pritaikyti naujausias informacines technologijas turizmo informacijos sklaidai; tobulinti turizmo planavimą ir administravimą; plėtoti turizmo sektoriaus žmogiškuosius gebėjimus; plėtoti viešąją turizmo infrastruktūrą; plėtoti viešąją aktyvaus poilsio turizmo infrastruktūrą.“

Veiklos uždavinių pasiekimams įvertinti numatyti „pasiekimų indikatoriai“ įvardijami įvairiai: „aplankyti ir nufotografuoti“; „surinkti informaciją naujam leidiniui“; „inicijuoti naujų ženklų atsiradimą pagal poreikį“; „pasirengti ir pravesti mokymus“; „skelbti informaciją“; „gaminti ir prekiauti“; „Europos dienos renginio organizavimas“; „sudalyvauta seminaruose“; „sudalyvauta ne mažiau nei 2 šventėse“; „sukurti ir įgyvendinti ekskursijų programą“.

Visagino savivaldybės taryba sprendimu²⁶ patvirtintame savivaldybės strateginiame dokumente – 2021 - 2023 veiklos plane, priimtame anksčiau nei Įstaigos 2021 metų veiklos planas, VTPC Visagino ekonominės plėtros programoje (kodas 09) 3 tikslo – Kurti palankią turizmui aplinką 02 uždavinio – Užtikrinti turizmo informacijos sklaidą, skatinti turizmo plėtrą savivaldybėje numatyta 01. priemonė – Ekonomikos ir investicijų augimo skatinimas savivaldybėje, vystant turizmo plėtrą. Siekiant užtikrinti esamos turizmo infrastruktūros tinkamą pristatymą bei informacijos gavimo prieinamumą ir nenutrūkstamą suteikimą, VšĮ Visagino turizmo plėtros centras nuolat teiks turizmo informacijos paslaugas, reprezentuojančias Visagino savivaldybę, viešins Visagino savivaldybės lankytinas vietas, turizmo paslaugas. Taip siekiant kuo išsamiau pristatyti Visagino savivaldybės turizmo potencialą, planuojama dalyvauti turizmo parodose bei renginiuose, konsultuoti turizmo verslu užsiimančius fizinius ir juridinius asmenis, rengti ir dalyvauti rengiant turizmo informacinius leidinius, skleisti informaciją apie vykstančius turizmo, kultūros ir kitus visuomeninius renginius,

²⁵ Visagino savivaldybės tarybos 2012-06-26 sprendimas Nr. TS-111 „Dėl turizmo plėtros Visagino savivaldybėje 2011-2018 metų plano patvirtinimo“ (pastaba – paryškinta auditorių)

²⁶ Visagino savivaldybės tarybos 2021-02-18 sprendimas Nr. TS-11 „Dėl Visagino savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“

įgyvendinti turizmo infrastruktūros projektus. Taip pat bus įgyvendinamas projektas „Europe direct Visagino savivaldybėje“.

Pažymime, kad savivaldybės ir VTPC strateginiai veiklos planai nebuvo suderinti tarpusavyje, todėl Įstaigos 2021 metų veiklos ataskaitoje, kuriai savivaldybės taryba pritarė²⁷ nurodoma iš dalies klaidinanti informacija:

„Ataskaitiniais metais įstaiga vykdė savo veiklą remdamasi sutartimi su Visagino savivaldybės administracija ir vadovaudamasi Visagino savivaldybės 2020 - 2022 m. strateginio veiklos plano, patvirtinto Visagino savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. TS-37, Visagino savivaldybės ekonominės plėtros programos (09), 03 tikslo „Kurti palankią turizmui aplinką“, 02 uždaviniu „Užtikrinti turizmo informacijos sklaidą, skatinti turizmo plėtrą savivaldybėje“ bei įstaigos direktoriaus patvirtintu 2021 m. veiklos planu“ – Įstaiga 2020-2022 metų savivaldybės strateginiame plane neminima, o ir negalėtų būti, nes savo veiklą pradėjo tik 2020-12-28.

VTPC 2021 metų veiklos ataskaitoje teigiama, kad: „2021 metų pabaigoje buvo patvirtinta įstaigos 2022 - 2026 m. veiklos strategija, kurioje įtvirtintos pagrindinės Visagino savivaldybės turizmo vystymo kryptys: kūrybinis ir urbanistinis turizmas.“; ir:

„Nors strategija buvo patvirtinta tik 2021 metų pabaigoje, veiklos tikslas, uždaviniai ir priemonės buvo nuosekliai įgyvendinami ir 2021 metais. Veiklos plano vertinimo kriterijų rezultatai pagal 2022 - 2026 m. strateginį veiklos planą pateikiami 3 lentelėje.“ – Įstaiga atsiskaitė už savo 2021 metų veiklą pagal 2022 ir vėlesnių metų įgyvendinti numatytas priemones – savo ataskaitoje pateikdama duomenis apie: „planuotą vertinimo kriterijų reikšmę 2021 m.“ ir „įvykdytą reikšmę 2021“, nors Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu²⁸ patvirtintos strategijos uždavinių vertinimo kriterijų reikšmės nustatytos tik pagal neapibūdintą kuo remiantis nustatytą 2020 metų „faktą“ ir planuojamas 2022 - 2026 m. reikšmes.

3. Kiek, kuo ir kaip matuojami Įstaigos veiklos tikslo²⁹ pasiekimo kriterijai

VTPC tikslas – „Vystyti ir formuoti Visagino kaip turistinio miesto įvaizdį, skleidžiant informaciją apie jo turistinius išteklius šalies ir tarptautiniu mastu, siekti padidinti turistų srautus Visagine“³⁰. Įstaigos veiklos

²⁷ Visagino savivaldybės tarybos 2022-04-28 sprendimas Nr. TS-98 Dėl pritarimo viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro 2021 metų veiklos ataskaitai

²⁸ Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-23 įsakymas Nr. IV-E-559 Dėl viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro 2022–2026 m. veiklos strategijos patvirtinimo

²⁹ Visagino turizmo plėtros centro 2022–2026 m. veiklos strategijoje numatytas tik vienas tikslas

³⁰ Visagino savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-12-23 įsakymas Nr. IV-E-559 Dėl viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro 2022–2026 m. veiklos strategijos patvirtinimo – VII. Strategijos tikslai, uždaviniai, priemonės ir įgyvendinimo kriterijai

tikslas skirtas Vietos savivaldos įstatyme numatyto savarankiškosios savivaldybės funkcijos³¹ – „sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas“ įgyvendinimui.

Viso tikslo pasiekimas vertinamas dviem kriterijais:

„Visagino TPC apsilankiusių ar centro teikiamomis paslaugomis pasinaudojusių turistų skaičiaus didėjimas“ – matuojamas procentais.

Nurodoma, kad tikslas bus pasiektas kai skaičius bus 30 procentų. Duomenų apie tai, nuo ko (kokio dydžio) procentas bus pradėtas skaičiuoti, kas ir koku būdu, kaip dažnai atliks duomenų (skaičių) fiksavimą – nenumatyta. Nenurodoma, kaip vertinti kriterijų alternatyvą: apsilankiusių ar paslaugomis pasinaudojusių turistų skaičių. Ar turistas, aplankęs Įstaigos interneto svetainę jau bus skaičiuojamas ar kiekvienas jo apsilankymas bus laikomas unikaliu?

Visagino savivaldybės apgyvendinimo įstaigose apsistojusių turistų skaičiaus didėjimas (pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis) – matuojamas procentais.

Nurodoma, kad tikslas bus pasiektas kai skaičius – 50 procentų. Kadangi skaičiaus nuo kokio dydžio procentas bus pradėtas skaičiuoti, nenurodomas, galima tik numanyti, kad padėjimas turi būti pasiektas 2026 m. skaičių lyginant su 2022 m.. Nėra aišku, kaip vertinti situaciją, kai apsistojusių turistų skaičius gali sumažėti dėl objektyvių: epidemiologinių; saugumo; įstatyminių; metodologinių priežasčių.

Nurodant Įstaigos tikslo pasiekimo vertinimo kriterijus, nereglamentuotus aiškiais, suprantamais požymiais, taikant nežinomą skaičiavimo metodiką, vertinimui gautas skaičius nebus objektyvus, o tik interpretacijos išdava.

Uždaviniai, Visagino turizmo plėtros centro 2022 - 2026 m. veiklos strategijoje numatytam tikslui pasiekti nurodomi:

1. Vystyti turizmo infrastruktūros informacinį tinklą (4 priemonės);
2. Skatinti turizmo verslo plėtrą (9 priemonės)
3. Kurti ir įgyvendinti Visagino miesto turizmo rinkodaros programas (5 priemonės)
4. Pritraukti investicijas į Visagino turizmo sektorių (5 priemonės)

Dalis uždavinių įgyvendinimo priemonių vertinamos pagal kriterijus, kurie nesudaro galimybės identifikuoti veiklos efektyvumo, nes panaudotų išteklių ir sukurtų produktų ar paslaugų santykis priklauso ne tik nuo Įstaigos, bet ir nuo skirtingų subjektų prisidėjimo.

01.01.01 priemonė – „Naujos turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros įrengimas“ numatoma vykdyti kartu su savivaldybės administracija ir Visagino turizmo paslaugų teikėjų bendruomene; 01.01.02 – „Turizmo infrastruktūros objektų sukūrimo ar atnaujinimo koncepcijų parengimas“ – kartu su architektūros ir dizaino srities studentais; 01.02.02 – „Renginių, populiarinančių Visagino savivaldybės turizmo išteklius, organizavimas“ – kartu su Visagino savivaldybės administracija, Visagino kultūros centru, Visagino edukacijų centru ir kitais.

Nenustatant, kokia dalimi ir mastu kiekvienas iš priemonės dalyvių prisideda priemonei įgyvendinti, Įstaigos veiklos įgyvendinant tokią priemonę efektyvumas negali būti matuojamas.

³¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2000, Nr. 91-2832; 2008, Nr. 113-4290; TAR, 2022-07-15, Nr. 2022-15614) 6 str. 38 p.

Daliai uždavinių įgyvendinimo priemonių nustatyti tokie proceso ir (ar) indėlio vertinimo kriterijai ir mato vienetai, kurie leidžia įvertinti tik kiekybinius, bet ne kokybinius pasiekimus.

01.01.04 priemonei – „Interneto svetainės, skirtos turistinio Visagino savivaldybės įvaizdžio formavimui sukūrimas ir naudojimas“ numatomas kriterijus – parengtų ir paskelbtų informacinių pranešimų, straipsnių interneto svetainėje skaičius, vnt.; 01.02.02 priemonei „Renginių, populiariančių Visagino savivaldybės turizmo išteklius, organizavimas“ priemonei organizuotų renginių skaičius, vnt.; 01.02.06 priemonei „Ryšių su Visagino savivaldybėje veikiančiais turizmo paslaugų teikėjais stiprinimas“ – organizuotų susitikimų su turizmo paslaugų teikėjais skaičius, vnt.

Nustatant tik kiekybinius Įstaigai keltų uždavinių vykdymo priemonių įgyvendinimo kriterijų (parnešimų, renginių, susitikimų, ekskursijų, prezentacijų, pateiktų projektinių paraiškų, išklaustyto mokymo) skaičių, nėra galimybės įvertinti, ar numatytos priemonės prisidėjo ir, jei prisidėjo – kokia dalimi, kad Įstaigai kelti uždaviniai buvo įgyvendinti tinkamai, o numatytas tikslas – pasiektas.

Vertinant procesų, programų ir priemonių efektyvumą susiduriama su sąvokos reliatyvumu – ypač srityse, kuriose vertinimą atlieka išorės subjektai, todėl keliant Įstaigai veiklos uždavinius ir numatant uždavinių įgyvendinimo priemones, vertinimo kriterijus būtina orientuoti nei į kiekybinius, proceso, o į kokybinius rodiklius, leisiančius įvertinti: ar su planuotais ištekliais buvo sukurtas kokybiškas produktas (paslauga); koks priemonės poveikis uždavinio įgyvendinimui ir kokių mastu pasiektas Įstaigai keltas tikslas.

4. Įstaigos finansavimas neefektyvus

Viešosios įstaigos samprata (tenkinti viešuosius interesus nesiekiant pelno), implikuoja, kad ne kiekviena įstaiga ne visada turi ar gali siekti didesnių veiklos apimčių ir nuolat teikti daugiau paslaugų. Tokios įstaigos veikloje itin svarbus yra veiklos efektyvumo didinimo mažinant kaštus aspektas (teikti tiek pat ir ne blogesnės kokybės paslaugų patiriant mažiau sąnaudų).

Nustatant siektinus įstaigų veiklos rodiklius turi būti planuojama gauti kuo daugiau pajamų už suteiktas mokamas paslaugas, kurios būtų skiriamos numatytiems tikslams įgyvendinti (veiklai ir paslaugų kokybei gerinti).

Įstaiga, įgyvendindama savo tikslus, užsiima ūkine ir komercine veikla, kad būtų įgyvendinti šie Įstaigos veiklos uždaviniai: Visagino turizmo verslo plėtros, realių investicijų pritraukimo, turizmo infrastruktūros vystymo, miesto turizmo rinkodaros programų kūrimas ir įgyvendinimas.

Finansavimo šaltiniai – Įstaigos pajamos už suteikiamas mokamas paslaugas ir savivaldybės lėšos, vykdančios strateginiuose dokumentuose numatytas priemones ir programas teikiant neatlygintinas paslaugas³² Visagino savivaldybės fiziniams ir juridiniams asmenims.

³² Visagino savivaldybės finansuojamų paslaugų sąrašas ir įkainiai patvirtinti Visagino savivaldybės tarybos 2021-12-27 sprendimu Nr. TS-257.

1 lentelė. Informacija apie Įstaigos per 2021 m. ir 2022 m. 9 mėn. gautas ir uždirbtas pajamas.

Finansavimo šaltinis	Gautos/uždirbtos lėšos (pajamos), Eur		Pastabos
	Eur	%	
2021 m.			
Savivaldybės biudžeto lėšos	38809,62	51,7	Gautos savivaldybės pagal biudžeto lėšų naudojimo sutartį
Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšos	25051,9	33,4	Projektas "Europe Direct Visaginas"
Įstaigos uždirbtos pajamos	11216,3	14,9	Už parduotas prekes bei suteiktas paslaugas
Iš jų: už parduotus suvenyrus	1974,27		
už suteiktas tarpininkavimo paslaugas organizuojant maitinimą/pagyvendinimą; ekskursijų organizavimo paslaugas.	9242,03		
Iš viso:	75077,82	100	
2022 m. 9 mėn.			
Savivaldybės biudžeto lėšos	27580	54,6	Gautos pagal savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį
Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų lėšos	18680	37,0	Projektas "Europe Direct Visaginas"
Įstaigos uždirbtos pajamos	4207	8,3	Už parduotas prekes bei suteiktas paslaugas
Iš jų: už parduotus suvenyrus	1063		
už suteiktas tarpininkavimo paslaugas organizuojant maitinimą/pagyvendinimą; ekskursijų organizavimo paslaugas.	3144		
Iš viso:	50467	100	

Šaltinis – Visagino savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Visagino TPC duomenis.

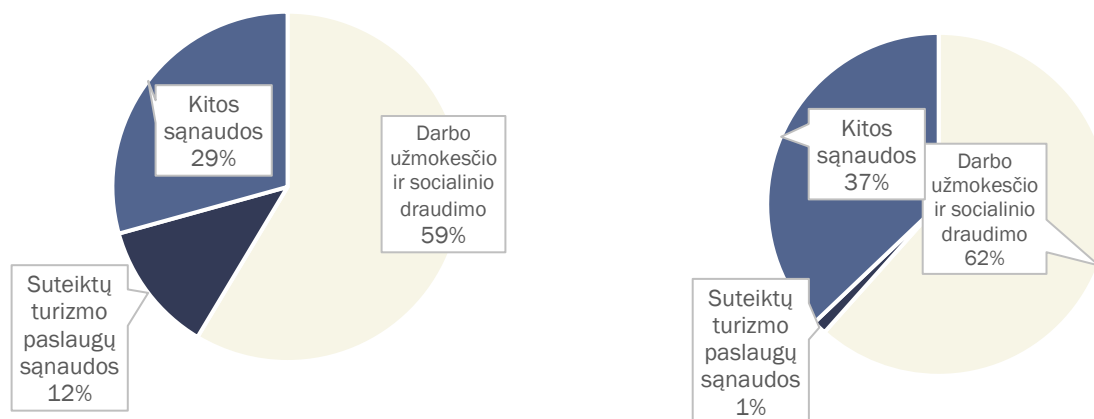
1 lentelėje pateikti duomenys rodo, kad esminę VTPC pajamų dalį sudaro Visagino savivaldybės biudžeto lėšos: 2021 m. – 51,7 proc., 2022 m. 9 mėn. – 54,6 proc. lėšų Įstaiga gavo iš Visagino savivaldybės administracijos pagal biudžeto lėšų naudojimo sutartis³³.

³³ 2021-01-27 savivaldybės lėšų naudojimo sutartis Nr. 5-33 (su vėlesniais pakeitimais); 2022-02-11 Nr. 5-58 (su vėlesniais pakeitimais).

Visagino savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų biudžeto ir finansinių ataskaitų rinkinių finansinio ir teisėtumo audito ataskaitoje³⁴ nurodėme, kad Savivaldybės išlaiko viešąsias įstaigas, nes Visagino savivaldybės taryba tvirtindama 2020-2022 m.³⁵ ir 2021-2023 m.³⁶ strateginio veiklos planų priemones įsipareigojo skirti biudžeto lėšas viešųjų įstaigų išlaikymui. Patvirtinus 2021-2023 m strateginio veiklos plano³⁷ priemonę 09.03.02.01. „*Ekonomikos ir investicijų augimo skatinimas savivaldybėje, vystant turizmo plėtrą*“ buvo numatytas VšĮ Visagino turizmo plėtras centro veiklos užtikrinimas.

2021 m. VTPC prašė Visagino savivaldybės administracijos papildomai skirti 2 250 Eur iš savivaldybės biudžeto lėšų „siekdama užtikrinti efektyvią ir sėkmingą Centro veiklą“, t. y. įsigyti biuro kėdžių, stalų, lentynų³⁸.

2021 m. 59 proc. Įstaigos sąnaudų sudarė darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos, 12 proc. – suteiktų turizmo paslaugų ir prekių sąnaudos. Per 2022 m. 9 mėn. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos sudarė 62 proc. įstaigos sąnaudų, o suteiktų turizmo paslaugų ir prekių sąnaudos – tik 1 proc. (žr. 1 pav.).

1 pav. 2021 m. ir 2022 m. 9 mėn. patirtos sąnaudos.

Šaltinis – Visagino savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Visagino TPC duomenis .

³⁴ <https://vskat.lt/wp-content/uploads/2021/07/Visagino-savivaldyb%C4%97s-2020-met%C5%B3-konsoliduot%C5%B3j%C5%B3-biud%C5%BEeto-ir-finansini%C5%B3-ataskait%C5%B3-rinkini%C5%B3-finansinio-ir-teis%C4%97tumo-audito-ataskaia.pdf>

³⁵ 2020-02-27 sprendimas Nr. TS-37 „Dėl Visagino savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

³⁶ 2021-02-18 sprendimas Nr. TS-11 „Dėl Visagino savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

³⁷ 2021-02-18 sprendimas Nr. TS-11 „Dėl Visagino savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

³⁸ Visagino turizmo plėtras centro 2021-09-10 raštas Nr. 2-42 „Dėl naujų įstaigos patalpų įrengimo“

Vietos savivaldos įstatyme³⁹ numatyta, kad Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar jų vykdomųjų institucijų patvirtintiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, **biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti.**

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, negalime patvirtinti, kad Savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos ir naudojamos efektyviai, nes didžioji dalis skiriamų lėšų naudojama darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms.

5. Personalo valdymas turi trūkumų

Įstaigoje patvirtintos 3,5 pareigybės (etato): 1 etatas – direktorius, 0,25 etato – buhalteris, 1 etatas – turizmo vadybininkas, 0,25 etato – viešųjų ryšių specialistas – turizmo vadybininkas, 1 etatas – projekto EDIC vadovas. 2022 m. rugsėjo 30 d. dirbo 3 darbuotojai: direktorė, turizmo vadybininkė ir projekto vadovė.

Analizuodami personalo valdymą ir kontrolę, vertinome ar darbuotojų darbo užmokeskis nustatytas vadovaujantis darbo apmokėjimo tvarka, ar darbuotojų darbo sutartyse sutartos būtinosios darbo sutarties sąlygos, ar mokamas darbo sutartyje sutartas atlyginimas, darbuotojų pareiginius nuostatus.

Įstaigoje direktorės įsakymu patvirtintas darbo apmokėjimo ir darbuotojų vertinimo tvarkos aprašas.⁴⁰

Darbo kodekso 140 straipsnis nustato reikalavimus tvarkoms, pagal kurias įstaigos viduje tvarkomi su darbo užmokesčiu susiję klausimai, taip pat reikalavimus darbo apmokėjimo sistemai. Darbo apmokėjimo sistema turi padėti užtikrinti teisingo apmokėjimo už darbą principo įgyvendinimą. Darbo apmokėjimo sistemoje nurodomos darbuotojų kategorijos pagal pareigybes ir kvalifikaciją bei kiekvienos jų apmokėjimo formos ir darbo užmokesčio dydžiai (minimalus ir maksimalus), papildomo apmokėjimo (priedų ir priemokų) skyrimo pagrindai ir tvarka, darbo užmokesčio indeksavimo tvarka.⁴¹

Audito metu nustatėme, kad darbo apmokėjimo tvarkos apraše nenurodyti darbo užmokesčio dydžiai darbuotojams pagal pareigybes ir kvalifikaciją, todėl teisingo apmokėjimo už darbą principo įgyvendinimas neužtikrinamas visa apimtimi.

Taip pat nustatėme, kad visose⁴² darbuotojų darbo sutartyse nurodytos būtinosios darbo sutarties sąlygos – darbo funkcija, darbo apmokėjimo sąlygos ir darbovietė, dėl kurių susitarus laikoma, kad darbo sutartis yra sudaryta⁴³.

³⁹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 2008-09-15 Nr. X-1722 50 str. 3 d.

⁴⁰ VŠĮ Visagino turizmo plėtros centro direktoriaus 2021-12-08 įsakymu Nr. ĮV-16 patvirtintas darbo apmokėjimo ir darbuotojų vertinimo tvarkos aprašas.

⁴¹ LR darbo kodekso 140 str. 3d.

⁴² Vertintos visos 2021-2022 metais galiojusios darbo sutartys.

⁴³ Lietuvos Respublikos darbo kodekso 34 str. 1 d.

Faktinis darbo apmokėjimas visais atvejais atitinka darbo sutartyse sulygtas darbo apmokėjimo sąlygas.

Pareigybių aprašymus galima suprasti kaip rašytinį susitarimą tarp darbdavio ir darbuotojo, kuris nustato, kokias darbo funkcijas vykdys darbuotojas, kokios darbuotojo pareigos, atsakomybės, reikalavimai darbuotojo kvalifikacijai. VTPC darbuotojų pareigybių aprašymuose nurodyta darbuotojų darbo funkcijos, teisės, atsakomybė bei pavaldumas⁴⁴.

Įstaigos darbo apmokėjimo ir darbuotojų vertinimo tvarkos apraše aptartas darbuotojų kasmetinis veiklos vertinimas ir skatinimas. Darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo tikslas – įvertinti praėjusių kalendorinių metų veiklą pagal nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus, jų vertinimo rodiklius ir gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

Audito metu nustatėme, kad Įstaigos darbuotojų 2021 m. veiklos vertinimas atliekamas nebuvo. Praėjusių metų veiklos rezultatai buvo vertinti ir nustatytos einamųjų metų užduotys tik Visagino TPC direktorei⁴⁵.

6. Turtas naudotas ir valdytas nesilaikant reikalavimų

2021 m. įstaiga turėjo vieną ilgalaikį turtą (projektorių), kurio likutinė vertė buvo 1 Eur. 2022 m. įstaiga įsigijo ilgalaikio turto (projektorių ir internetinę svetainę) už 5832 Eur.

Inventorizacija – turto ir įsipareigojimų patikrinimas ir jų faktiškai rastų likučių palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis.

Audituojamu laikotarpiu (2021 m.) galiojo LR vyriausybės patvirtintos Inventorizacijos taisyklės⁴⁶ (toliau – Inventorizacijos taisyklės). Viešojo sektoriaus subjektai privalo inventorizuoti visą turimą turtą ir įsipareigojimus. 2021 m. buvo atlikta įstaigos trumpalaikio turto inventorizacija⁴⁷. Įstaiga neatliko ilgalaikio turto, pinigų kasoje bei finansinių įsipareigojimų inventorizacijos už 2021 m.

Įstaiga nesilaikė Inventorizacijos taisyklių nuostatų⁴⁸, 2021 m. neinventorizavo ilgalaikio turto, pinigų kasoje bei finansinių įsipareigojimų.

⁴⁴ Pareigybės aprašymai patvirtinti Visagino turizmo plėtros centro direktoriaus įsakymais: 2021-01-27 Nr. IV/21-3, 2021 - 06-16 Nr. IV-5, 2022-05-11 Nr. IV-8.

⁴⁵ VŠĮ Visagino turizmo plėtros centro direktorės Veiklos vertinimo išvada 2022-03-09 Nr.2/2022-03-30 Nr.BN-18

⁴⁶ LR Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (2020-07-01 TAR, 2020, Nr. 2020-15210 redakcija)

⁴⁷ 2022-01-03 Inventorizacijos aprašas Nr. 002

⁴⁸ LR Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (2020-07-01 TAR, 2020, Nr. 2020-15210 redakcija)

Centro panaudos sutartis

Visagino turizmo plėtros centras turi vieną galiojančią panaudos sutartį sudaryta su Visagino kultūros centru⁴⁹. Pagal panaudą valdomas turtas priklauso Visagino savivaldybei. Panaudos sutartis užregistruota Nekilnojamojo turto registre⁵⁰.

Panaudos sutartyje nustatytas įsipareigojimas panaudos gavėjui per 60 kalendorinių dienų nuo sutarties pasirašymo dienos kreiptis į žemės valdytoją dėl žemės panaudos sutarties sudarymo ir savo lėšomis sudarytą žemės panaudos sutartį užregistruoti Nekilnojamojo turto registre⁵¹.

Panaudos gavėjas su Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniu padaliniu nėra sudaręs žemės, esančios po pastatais, panaudos sutarties. Nekilnojamojo turto registre įregistruota tik su Visagino kultūros centru sudaryta žemės panaudos sutartis⁵².

Visagino turizmo plėtros centro panaudos sutartyje numatyta, kad panaudos gavėjas įsipareigoja kiekvienais metais apdrausti savo lėšomis gautą turtą nuo panaudos davėjo nurodytų įvykių ir jo nustatytais terminais, pateikiant panaudos davėjui draudimo polisų nuorašus (kopijas)⁵³. Pagal panaudos sutartį gautas turtas apdraustas⁵⁴.

Nesilaikoma panaudos sutarties 7.4. punkto⁵⁵ – panaudos gavėjas su Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniu padaliniu nėra sudaręs žemės, esančios po pastatais, panaudos sutarties. Nekilnojamojo turto registre įregistruota tik su Visagino kultūros centru sudaryta žemės panaudos sutartis⁵⁶.

Panaudos pagrindais gauto turto apskaita ir inventorizacija

Siekiant finansinių ataskaitų teisingumo, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad apskaitos duomenys pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Inventorizacijos taisyklės⁵⁷ subjektą įpareigoja inventorizuoti visą subjekte esantį turtą ir įsipareigojimus t. y. faktiškai rastus likučius palyginti su buhalterinės apskaitos duomenimis.

⁴⁹ 2021-09-15 Visagino savivaldybės turto panaudos sutartis Nr. STN-21-4/S-10

⁵⁰ 2022-12-13 Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas Nr. 90/68311

⁵¹ 2021-09-15 Visagino savivaldybės turto panaudos sutartis Nr. STN-21-4/S-10, 7.4. p.

⁵² 2022-12-13 Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas Nr. 30/7451

⁵³ 2021-09-15 Visagino savivaldybės turto panaudos sutartis Nr. STN-21-4/S-10, 7.2, p.

⁵⁴ Įmonių ir organizacijų turto draudimo liudijimas (polisas), Nr. 00072873

⁵⁵ 2021-09-15 Visagino savivaldybės turto panaudos sutartis Nr. STN-21-4/S-10, 7.4. p.

⁵⁶ 2022-12-13 Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas Nr. 30/7451

⁵⁷ LR Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (2020-07-01 TAR, 2020, Nr. 2020-15210 redakcija).

Inventorizacijos taisyklėse numatyta, kad inventorizuojamas ir subjektui nepriklausantis, bet jame esantis turtas (išsinuomotas, gautas pagal panaudos, licencines sutartis, bendras turtas pagal jungtinės veiklos (partnerystės) ir kitas sutartis)⁵⁸. Pagal panaudos sutartį perduotas turtas, inventorizuojamas pagal panaudos gavėjo pateiktą turto inventorizavimo aprašą. Inventorizuojant gautą pagal panaudos sutartis materialųjį turtą pagal kiekvieną turto savininką surašomi trys arba daugiau inventorizavimo aprašų egzemplioriai, kurių vienas atiduodamas turto savininkui.

Audito metu buvo nustatyta, kad pagal panaudos sutartis gautas turtas nebuvo inventorizuotas. Taip pat Įstaiga pagal panaudos sutartį gautą turtą neapskaito nebalansinėse sąskaitose.

Panaudos davėjas – Visagino kultūros centras neprašė Visagino TPC pateikti inventorizacijos aprašų.

2022 m. patvirtintos naujos Inventorizacijos taisyklės⁵⁹ kuriose reikalavimas pagal panaudą gautą turtą inventorizuoti išlieka.

Atsižvelgdami į audito metu nustatytus neatitikimus teisės aktų reikalavimams, manome, kad Visagino turizmo plėtros centre vidaus kontrolė savivaldybės turto panaudos srityje yra nepakankama.

⁵⁸ LR Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (2020-07-01 TAR, 2020, Nr. 2020-15210 redakcija) 12.3 p.

⁵⁹ LR Vyriausybės 2022-06-15 nutarimas Nr. 630 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (TAR, 2022-06-17, Nr. 2022-13072).

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai*	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*
1	2	3	4
Visagino savivaldybės administracijai:			
1.	Keliant Įstaigai veiklos uždavinius numatyti uždavinių įgyvendinimo priemonės, vertinimo kriterijus, kurie būtų orientuoti nei tik į kiekybinius, proceso, bet ir į kokybinius rodiklius, leisiančius įvertinti: ar su planuotais ištekliais buvo sukurtas kokybiškas produktas (paslauga); koks priemonės poveikis uždavinio įgyvendinimui ir kokių mastu pasiektas įstaigai kelias tikslas.	Nustatyti Įstaigai numatytų įgyvendinti uždavinių priemonės bei vertinimo kriterijus, kurie bus orientuoti į kokybinius rodiklius bei Įstaigai iškeltus tikslus.	Iki 2023-05-31
VšĮ Visagino turizmo plėtros centrai:			
2.	Sudaryti valstybinės žemės esančios po pastatais panaudos sutartį.	Bus sudaryta žemės, esančios po pastatais panaudos sutartis su Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniu padaliniu.	Iki 2023-06-01
3.	Turtą, gautą pagal panaudos sutartį kontrolės tikslais užregistruoti nebalansinėse sąskaitose.	Bus užregistruotas nebalansinėse sąskaitose turtas, gautas pagal panaudos sutartį.	Iki 2023-03-01
4.	Laikytis Inventorizacijos taisyklių ir inventorizuoti visą įstaigos valdomą turtą, įsipareigojimus, pinigines lėšas.	Bus atlikta įstaigos valdomo turto, įsipareigojimų ir piniginių lėšų inventorizacija.	Iki 2023-03-01

5.	Patikslinti darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką nurodant konkrečius darbo užmokesčio dydžius darbuotojams pagal pareigybes ir kvalifikaciją.	Bus patikslinta darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka.	Iki 2023-06-01
6.	Vadovaujantis darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo ir skatinimo tvarka atlikti įstaigos darbuotojų 2022 m. veiklos vertinimo procedūras.	Bus atliktos įstaigos darbuotojų 2022 m. veiklos vertinimo procedūros.	Iki 2023-06-01

*Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminus pateikė Visagino savivaldybės administracija⁶⁰, VšĮ Visagino VPC⁶¹

Savivaldybės kontrolierius

Patarėja

Vyriausioji specialistė

Imantas Umbražiūnas

Audronė Bukelskienė

Ingrida Černovienė

⁶⁰ Visagino savivaldybės administracijos 2022-12-29 raštas Nr. (4.14 Mr) 1-5382 „Dėl priemonių rekomendacijoms įgyvendinti ir pastabų audito ataskaitai“

⁶¹ VšĮ Visagino turizmo plėtros centro 2022-12-29 raštas Nr. 2-94 „Dėl rekomendacijų įgyvendinimo plano“

PRIEDAI

1 priedas Santrumpos ir sąvokos

2 priedas Audito apimtis ir metodai

Viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros
centro veiklos audito ataskaitos

1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Taryba – Visagino savivaldybės taryba

VSKAT – Visagino savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės administracija – Visagino savivaldybės administracija

VTPC, Įstaiga – Viešoji įstaiga Visagino turizmo plėtros centras

VSAFAS – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai

Viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros
centro veiklos audito ataskaitos

2 priedas

Audito apimtis ir metodai

aspektu. Audito tikslas – įvertinti viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro veiklą efektyvumo

Pagrindiniai audito klausimai:

1. Kokios priežastys lėmė Įstaigos atsiradimą?
2. Kiek, kuo ir kaip matuojami Įstaigos veiklos tikslo pasiekimo kriterijai?
3. Ar Įstaigos finansavimas efektyvus?
4. Ar darbo apmokėjimo sistema ir personalo valdymas orientuotas į efektyvią veiklą?
5. Ar turto naudojimas ir valdymas efektyvus?

Auditas atliktas pagal Kontrolės ir audito tarnybos 2022 m. veiklos planą.

Audituojamas subjektas – Viešoji įstaiga Visagino turizmo plėtros centras.

Audituojamas laikotarpis – 2021 – 2022 m. 9 mėn.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁶² ir tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų (TAAIS) standartus⁶³.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai		
Audito ataskaitos skyriaus Nr., pavadinimas	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslai
1	2	3
1. Viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro atsiradimą lėmusios priežastys – neaiškios	<u>Dokumentų peržiūra, duomenų analizė</u>	Nustatyti, kokios priežastys lėmė Įstaigos atsiradimą. Nustatyti, ar teikiant siūlymą įsteigti naują viešojo sektoriaus įstaigą, kartu buvo pateiktas išsamus siūlomo sprendimo pagrindimas, apimantis visų galimų alternatyvų (taip pat ir

⁶² Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

⁶³ 3000 TAAIS „Veiklos audito standartas“,

https://www.vkontrole.lt/INTOSAI_standartai/ISSAI_3000_2016_LTv3_2018_07_02.pdf.

		tu, kurios buvo nagrinėtos ir atmestos), analizės rezultatus.
2. Ką planuoja Viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centras, o ką jos steigėjas?	<u>Dokumentų peržiūra, duomenų analizė</u>	Nustatyti, ar savivaldybės ir VTPC strateginiai veiklos planai buvo suderinti tarpusavyje.
3. Kiek, kuo ir kaip matuojami Įstaigos veiklos tikslo pasiekimo kriterijai	<u>Dokumentų peržiūra, duomenų analizė</u>	Nustatyti, ar galima įvertinti, ar numatytos priemonės prisidėjo ir, jei prisidėjo – kokia dalimi, kad Įstaigai kelti uždaviniai būtų įgyvendinti tinkamai, o numatytas tikslas – pasiektas.
4. Neefektyvus įstaigos finansavimas	<u>Dokumentų peržiūra, duomenų analizė, skaičiavimas</u>	Nustatyti ar savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos ir naudojamos efektyviai, nustatyti kiek Įstaiga uždirba pajamų už parduotas prekes bei suteiktas paslaugas. Kokią dalį sąnaudų sudaro suteiktų turizmo paslaugų ir prekių sąnaudos.
5. Personalo valdymas turi trūkumų	<u>Dokumentų peržiūra, analizė</u>	Nustatyti ar darbo sutartyse su Įstaigos darbuotojais susitarta dėl būtinųjų darbo sutarties sąlygų, ar mokamas darbo sutartyje sutartas atlyginimas, ar paruošti pareiginiai nuostatai, ar atliekamas darbuotojų kasmetinis veiklos vertinimas.
6. Turto naudojimas ir valdymas turi trūkumų	<u>Dokumentų peržiūra, analizė.</u> Analizavome 2021 m. inventORIZACIJOS dokumentus, ilgalaikio ir trumpalaikio turto žiniaraščius, apskaitos registrus. Peržiūrėta Visagino turizmo plėtros centro 2021 m. rugsėjo-15 d. galiojanti turto panaudos sutartis.	Nustatyti, ar naudodamas bei apskaitydamas turta, Visagino turizmo plėtros centras laikėsi Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, Inventorizacijos taisyklių bei VSAFAS nuostatų.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Visagino savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Viešosios įstaigos Visagino turizmo plėtros centro veiklos audito ataskaita
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-12-29 Nr. K3-5
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ingrida Černovienė Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-29 15:42
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-05-20 12:20 - 2027-05-19 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Audronė Bukelskienė Patarėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-29 15:54
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2019-03-13 17:46 - 2024-03-11 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Imantas Umbražiūnas Savivaldybės kontrolierius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-12-29 16:26
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-12-29 16:26
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2018-05-15 12:47 - 2023-05-14 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20221227.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-12-29)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-12-29 nuorašą suformavo Audronė Bukelskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-